

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ДІТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан стоматологічного факультету
проф. Костенко С.Я.
“ _____ ” _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	Стоматологія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) «Дитяча стоматологія» освітньої програми «Стоматологія».

Розробники:

Мельник В.С., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології
Зомбор К.В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Білицук Л.М., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Дуганчик Я.І., старший викладач кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *дитячої стоматології*
протокол № 3 від « 16 » березня 2023 року.
Завідувач кафедри _____ доц. Мельник В.С.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету.
протокол № 8 від « 21 » березня 2023 року.
Голова науково-методичної комісії _____ проф. Клітинська О.В.

© Кафедра дитячої стоматології, 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	3
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	5
	Лекції:
	10
Вид підсумкового контролю: залік	Практичні:
	28
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:
	52

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» є формування знань та практичних навичок, щодо профілактичних заходів, спрямованих на збереження високого рівня стоматологічного здоров'я.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 4);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК12);
- спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (ФК 13);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» є опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- ОК 24. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології
- ОК 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Визначити тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17

Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22
23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> - методи профілактики стоматологічних захворювань; - анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті; - періоди розвитку щелепно-лицевої ділянки, зубів, слизової оболонки порожнини рота і пародонта; - періоди розвитку тимчасових і постійних зубів; - вплив загального стану організму на розвиток зубів; - ознаки фізіологічного прорізування зубів у дітей; - терміни формування, мінералізації, прорізування тимчасових та постійних зубів; - терміни формування та розсмоктування коренів тимчасових зубів; - види і типи резорбції коренів тимчасових зубів; - чинники ембріонального та постембріонального періодів розвитку, що впливають на формування та мінералізацію зубів; - роль спадкових факторів та чинників зовнішнього середовища у розвитку карієсу та некаріозних уражень зубів; - алгоритм огляду стоматологічного пацієнта; - записати клінічну (за графіко-цифровою і двозначною системами) та анатомічну зубні формули; 	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17

<ul style="list-style-type: none"> - анатомо-топографічні особливості тимчасових і постійних зубів у дітей, відмінності тимчасових зубів від постійних; - методику стоматологічного обстеження за ВООЗ; - роль зубних відкладень в патогенезі карієсу зубів і захворювань пародонта; - гігієнічні індекси за Федоровим-Володкіною, Гріном-Вермільоном, Сілнес-Лоу; - методи чищення зубів; - предмети гігієни порожнини рота; - засоби гігієнічного догляду за порожниною рота; - методи прлведення професійної гігієни порожнини рота; - гістологічну будову, хімічний склад, фізичні властивості емалі зуба; - структуру і біологічні властивості дентину; - біологічні властивості пульпи зуба; - склад, властивості слини, роль у “дозріванні” емалі і у підтримці гомеостазу твердих тканин зубів; - фізіологічне значення мікрофлори порожнини рота; - епідеміологію основних стоматологічних захворювань; - провести епідеміологічне обстеження в стоматології; - поширеність і інтенсивність карієсу зубів у дітей. Вплив кліматичних, географічних, соціально-економічних, екологічних факторів на поширеність і інтенсивність карієсу зубів у дітей; - індекси карієсу; - визначення кислотостійкості емалі (ТЕР-тест, КОШРЕ-тест, CRT-тест). - чинники, які призводять до розвитку карієсогенна ситуація в порожнині рота, їх виявлення та усунення; - роль вуглеводів у патогенезі карієсу, механізм дії та методи профілактики; - роль захисних механізмів порожнини рота в профілактиці карієсу зубів, захворювань пародонта; - будову пародонту, загальні та місцеві етіологічні чинники захворювань пародонта; - індексну оцінку стану тканин пародонта (СРІ, КПІ, РМА, РІ, проба Писарева-Шилера); - вплив фтору у питній воді на розвиток патології твердих тканини зубів і тканин пародонта; - методи і засоби екзогенної профілактики карієсу зубів у дітей; - значення кальцію, фосфору і фтору в системі екзогенної профілактики карієсу. Препарати кальцію, фосфору і фтору, механізм їх дії; - методи і засоби ендогенної профілактики карієсу в період закладки і формування зубів у вагітної, жінки, що годує, немовлят та дітей). 	
<p>4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити обстеження згідно алгоритму, запис зубної формули; - визначати індекси карієсу (КПВ зубів, КП поверхонь, кп зубів, КПВ+кп зубів) та ступінь активності карієсу; - визначати поширеність карієсу, індекси приросту інтенсивності карієсу і редукції карієсу; - заповнити карту епідеміологічного обстеження ВООЗ; 	<p>ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15</p>

<ul style="list-style-type: none"> - визначати індекси гігієни порожнини рота (Федорова-Володкіної, Гріна- Вермільона, Сілнес-Лоу, Пахомова); - визначати індекси стану тканин пародонта (РМА, SPI, КПІ та ін.); - володіти методами чищення зубів (індивідуальна гігієна, контрольоване чищення, професійна гігієна порожнини рота); - призначати засоби гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу; - визначати карієсогенну ситуацію порожнини рота (ТЕР, КОШРЕ та інше); - навчити дитину гігієнічному догляду за порожниною рота із застосуванням зубочисток, зубних ниток, стимуляторів та ін; - видалити зубні відкладення із застосуванням стоматологічних інструментів, ультразвуку; - провести урок гігієни в дитячому садку та у школі; - планувати і проводити групову профілактику у дітей дошкільного та шкільного віку; - скласти план і визначити ефективність екзогенної та ендогенної профілактики карієсу зубів; - обробляти зуби ремінералізуючими засобами, фторлаком; - проводити герметизацію фісур молярів у дітей; - скласти план і визначити ефективність профілактики захворювань пародонта; - скласти план і визначити ефективність комплексної профілактики стоматологічних захворювань. 	ПРН 17
--	---------------

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час практичних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль;
- залік;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Контроль теоретичних знань:

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу
- Письмовий теоретичний контроль.
- Письмове тестування.

Контроль практичних навичок та вмінь:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форми модульного контролю

Модульний контроль (МК) проводиться на практичному занятті модулю (згідно розкладу). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Контроль теоретичних знань:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форма підсумкового контролю:

Підсумковий контроль проводиться на заключному практичному занятті згідно розкладу. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання та практичні навички:

- Письмове вирішення тестових завдань.
- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за поточний та модульний контроль

Поточне оцінювання та самостійна робота														Модульна контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	15	25

Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	3	15
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	3	15
Презентація	3	15
Реферат	3	15
Модульна контрольна робота	3	15
Разом	30	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

- оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який:
  - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
  - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
  - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
  - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
  - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
  - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.
- оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який:
  - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
  - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
- оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, який:
  - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
  - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
  - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;
- оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:
  - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
  - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
  - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
  - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.
- оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** – заслуговує студент, який:
  - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.
- оцінку **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** – виставляється студенту, який:
  - виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

- оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:
  - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
  - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля, на останньому практичному занятті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Підсумковий модульний контроль складається із таких етапів.

I - етап – письмова відповідь на тестові завдання (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на 20 тестів з тем кожного змістового модуля. Максимальна кількість - 60 тестових завдань.

II - етап – письмова (або усна) відповідь на питання з матеріалу підсумкового модуля. Студент отримує 3 питання, на які повинен відповісти. Питання віддзеркалюють матеріал кожного змістового модуля і відповідають темам лекцій, практичних занять і СРС, які входять до підсумкового модуля

III - етап – перевірка знання практичних навичок.

Максимальна кількість балів за 100 бальною шкалою, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульного контролю допускаються всі студенти, а до підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються результати поточного контролю під час клінічної та самостійної роботи студента).

До підсумкового контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «Fx» (менше 59 балів), повинен до проведення підсумкового модульного контролю покращити цю оцінку, в іншому випадку до підсумкового (семестрового) контролю студент не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.

Тема 2. Методи епід. стоматологічного огляду.

Тема 3. Індекси гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.

Тема 4. Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.

Тема 5. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.

Тема 2. Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота,

Тема 3. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.

Тема 4. Методи професійної гігієна порожнини рота.

Змістовий модуль 3.

Тема 1. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.

Тема 2. Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.

Тема 3. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.

Тема 4. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей

Тема 5. Диспансеризація дітей у стоматолога

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання (денна, заочна)					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.	8	2	2			4
Тема 2. Методи епідеміологічного стоматологічного огляду.	6		2			4
Тема 3. Індекси гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.	6		2			4
Тема 4. Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.	8	2	2			4
Тема 5. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.	5		2			3
Разом за змістовий модуль 1	33	4	10			19

Змістовий модуль 2.						
Тема 1. Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.	7	2	2			3
Тема 2. Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота,	5		2			3
Тема 3. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.	5		2			3
Тема 4. Методи професійної гігієни порожнини рота.	6		2			4
Разом за змістовий модуль 2	23	2	8			13
Змістовий модуль 3.						
Тема 1. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.	6		2			4
Тема 2. Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.	8	2	2			4
Тема 3. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.	6		2			4
Тема 4. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей	8	2	2			4
Тема 5. Диспансеризація дітей у стоматолога	6		2			4
Разом за змістовий модуль 3	34	4	10			20
Разом	90	10	28			52

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.	2
2.	Методи епідеміологічного стоматологічного огляду.	2
3.	Індекси гігієни порожнини рота та стану тканин пародонта.	2
4.	Карієсрезистентність та гігієна порожнини рота.	2
5.	Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.	2
6.	Роль ротової рідини в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації.	2
7.	Склад та властивості засобів гігієни порожнини рота.	2
8.	Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.	2
9.	Методи професійної гігієни порожнини рота.	2
10.	Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.	2
11.	Профілактика карієсу та захворювань тканин пародонта.	2
12.	Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.	2

13.	Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей.	2
14.	Диспансеризація дітей у стоматолога	2
Разом		28

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретична, опрацювання практичних навичок, умінь)	120
Разом		120

7. 7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці;
6. навчальні альбоми;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література

Обладнання:

1. фантоми
2. моделі із загіпсованими видаленими зубами постійного або молочного прикусу
3. моделі щелеп
4. основні стоматологічні інструменти
5. ультразвукові скейлери та насадки
6. паста для професійної гігієни порожнини рота
7. ручні інструменти для видалення зубних відкладень

Програмне забезпечення: Clinic Cards

Платформа для дистанційного навчання:

www.e-learn.uzhnu.edu.ua

www.meet.google.com

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Kaskova L.F., Novikova S.C., Anoprieva N.M. Prevention of dental diseases. Полтава, 2016.
2. Каськова Л.Ф., Амосова Л.І., Карпенко О.О. [та ін.]; за ред. проф. Л.Ф. Каськової Профілактика стоматологічних захворювань. Харків, Факт, 2011.

3. Мельниченко Э.М. Профилактика стоматологических заболеваний. - Минск: Высш. школа. 1990. - 158с.
4. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии.-М.:Медицина, 1983. – 238с
5. Профилактика стоматологических заболеваний под ред. Куцевляка В.И., Харьков ХГМУ, 2007. - 208с.
6. Смоляр Н.І. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей. - Львів: Світ, 1995. - 152с.
7. Современные средства экзогенной профилактики заболеваний полости рта / Хоменко Л.А, Биденко Н.В., Остапко Е.И., Шматко В.И. – Киев: Книга плюс, 2001. – 208с.

Допоміжна література

1. Курякина Н.В., Савельева Н.А. Стоматология профилактическая. — Москва:Медицинская книга.- 2003. — 288с.
2. Макеева И.М. Восстановление зубов светоотверждаемыми композиционными материалами, М., 1997. - 72с.
3. Николишин А.К. Восстановление (реставрация) и пломбирование зубов современными материалами и технологиями. -Полтава, 2001. - 176с.
4. Николишин А.К. Современные композиционные пломбировочные материалы. - Полтава, 1996. - 56 с.
5. Патерсон Р., Ваттс А., Саундере В., Питтс Н. Современные концепции в диагностике и лечении кариеса фиссур. Обзор клинических методов и материалов. – Лондон: Изд-во” Квинтэссенция”, 1995. –78с.
6. Профилактика стоматологических заболеваний под ред. Кузьминой Э.М. Учебное пособие. – Москва: «ПолиМедиаПресс», 2001. -216с.
7. Ральф Е. Мак-Дональд, Дейвид Р. Эйвери Стоматология детей и подростков. М.:Медицинское информационное агентство, 2003.- 766с.
8. Справочник по детской стоматологии (Под редакцией А.С. Cameron, R.P. Widmer/ Перевод с англ. По ред. Виноградовой Т.Ф, Гинали Н.В., Топольницкого О.З. – М.: МЕДпресс-информ, 2003. – 288с.
9. Хельвиг Э., Климек Й., Аттин Т. Терапевтическая стоматология / Под ред. проф. А.М.Политун, проф. Н.И. Смоляр. Пер. с нем. – Львов:ГалДент, 1999. – 409 с.
10. Яковлева В.И., Трофимова Е.К., Давидович Т.П., Просверьяк Г.П. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. — Минск, 1994. — 494с

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. www.imiamn.org.ua/journal.htm
2. https://stud.com.ua/124414/meditsina/klasifikatsiya_materialiv_zastosovuyutsya_travmatologiyi_ortopediyi
3. <http://www.disslib.org/syntezi-vlastyosti-novykh-bioaktyvnykh-materialiv-prolonhovanoyi-diyi-na-osnovi.html>
4. https://studme.org/124414/meditsina/klassifikatsiya_materialov_primenyaemyh_travmatologii_ortopedii

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

_____
(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

